

Aktuální vývoj legislativy v oblasti rozúčtování a implementace směrnice o energetické účinnosti *aneb* *co přináší aktuální novely?*

ARTAV CZ

Online seminář

26. 11. 2021

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Hana Schvarczová
Odbor energetické účinnosti a úspor
MPO

NOVELY PŘIJATÉ V ROCE 2021 S DOPADEM NA OBLAST MĚŘENÍ A VYÚČTOVÁNÍ TEPELNÉ ENERGIE

ZÁKON Č. 362/2001 SB., KTERÝM SE MĚNÍ ZÁKON Č. 458/2000 SB (ENERGETICKÝ ZÁKON)

- × **Uveřejnění ve sbírce** dne 8. 10. 2021
- × **Účinnost** dotčených částí v oblasti měření od **1. 1. 2022/1. 1. 2027**
- × **Řešené oblasti** : měření u zákazníka (část I – změna energetického zákona) a měření u „spotřebitele“ (část IV – změna zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií)

POŽADAVKY NA DÁLKOVĚ ODEČITATELNÁ MĚŘIDLA/PŘÍSTROJE REGISTRUJÍCÍ DODÁVKY TEPELNÉ ENERGIE (gesce MPO) → navazují požadavky na rozsah informací ve vyúčtování/rozúčtování + frekvence poskytování informace o spotřebě energie/o vyúčtování (není v gesci MPO)

- × **Zákazník** = *osoba, která nakupuje tepelnou energii pro její konečné využití a odebírá nakoupenou tepelnou energii odběrným tepelným zařízením, které je přímo připojeno k rozvodnému tepelnému zařízení nebo zdroji tepelné energie,*
- × **Spotřebitel** není definován → každý byt a nebytový prostor

MĚRENÍ U ZÁKAZNÍKA – ENERGETICKÝ ZÁKON

✗ § 78 energetického zákona:

(6) Instalované měřicí zařízení musí umožňovat provedení odečtu naměřených hodnot bez nutnosti přístupu k měřicímu zařízení (dále jen „měřicí zařízení s dálkovým přenosem údajů. – účinnost 1. 1. 2022

(7) Dodavatel tepelné energie je povinen zajistit, aby dodávka tepelné energie byla měřena pouze měřicím zařízením s dálkovým přenosem údajů. - účinnost 1. 1. 2027

✗ Vyhláška č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích

✗ Části vyúčtování: základní, podrobné doprovodné.

✗ Typy vyúčtování : řádné, mimořádné, opravené.

✗ Náležitosti uvádí § 14: reaguje na požadavky směrnice 2018/2002 (příloha V.).

✗ Termíny dodávky tepelné energie: ... *nejméně jednou za kalendářní rok, a to k 31. prosinci kalendářního roku, který je posledním dnem zúčtovacího období. Doklad o vyúčtování dodávky tepelné energie za kalendářní rok poskytuje dodavatel odběrateli nejpozději do 28. února následujícího kalendářního roku, pokud se s odběratelem nedohodne jinak.*

✗ **NEDOŠLO K USTANOVENÍ POSKYTOVÁNÍ INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ/SPOTŘEBĚ – NUTNÁ NOVELA!!!**

MĚŘENÍ U „SPOTŘEBITELE“ – ZÁKON O HOSPODAŘENÍ ENERGIÍ

× Účinnost 1. 1. 2022

× **Změna § 7:** požadavky na dálkové odečty + stanovení výjimek z povinnosti instalovat přístroje registrující dodávku tepelné energie

× **Dálkové odečty** – nový odst. 11 řeší spotřebitele i zákazníky

Řeší jak nové instalace, tak požadavek na plošné osazení do začátku roku 2027.

Odst. 12 specifikuje, co nelze považovat za dálkový odečet: *Dálkově odečitatelným stanoveným měřidlem a přístrojem registrujícím dodávku tepelné energie se rozumí takové stanovené měřidlo a přístroj registrující dodávku tepelné energie, pro které k provedení odečtu není nutný přístup do jednotlivých bytů nebo nebytových prostor. Za dálkově odečitatelné stanovené měřidlo a přístroj registrující dodávku tepelné energie nelze považovat stanovené měřidlo a přístroj registrující dodávku tepelné energie, který byl instalován před datem účinnosti tohoto zákona a splňuje kritérium podle věty první, ale není nastaven na dálkový odečet minimálně v měsíčním intervalu. Tato skutečnost se prokazuje technickou dokumentací daného stanoveného měřidla nebo přístroje registrujícího dodávku tepelné energie.*

MĚŘENÍ U „SPOTŘEBITELE“ – ZÁKON O HOSPODAŘENÍ ENERGIÍ

✗ **Výjimky z povinnosti** – nový odst. 10 stanovuje výjimky pouze u instalací u „spotřebitele“/budov

... kde je instalován sálavý systém vytápění s konstrukcí podlahového, stropního nebo stěnového vytápění a existují technické překážky k instalaci a vhodnému používání přístrojů registrujících dodávku tepelné energie nebo regulujících takový systém vytápění,

... kde je instalováno ústřední vytápění ze zdroje tepelné energie s násypným kotlem na tuhá paliva, a to za podmínky, že není instalována regulace podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾,

... víceúčelových staveb, kde jednotlivé využívané prostory nejsou od sebe ani od společných prostor budovy uzavřeny pevnou stavební konstrukcí, která by pro potřeby vytápění jednotlivé prostory uživatelů vymezovala a tím omezovala dodávku tepelné energie pouze do vymezeného prostoru, nebo kde je v budově instalováno několik technických systémů budovy,

... kdy ukazatel energetické náročnosti budovy celkové dodané energie **nebo** primární energie z neobnovitelných zdrojů energie je zařazen do klasifikační třídy mimořádně úsporná podle vyhlášky o energetické náročnosti budov.

✗ **Výjimky stanoveny na základě studie**

ZHODNOCENÍ STAVU TRANSPOZICE SMĚRNICE 2018/2002

Článek 9a: Měření týkající se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

<p>1. Členské státy zajistí, aby byli koneční zákazníci odebírající dálkové vytápění, dálkové chlazení a teplou užitkovou vodu vybaveni měřiči za konkurenceschopné ceny, které přesně odrážejí jejich skutečnou spotřebu energie.</p>	<p>§ 78 energetický zákon:</p> <p>(4) Dodavatel tepelné energie má právo měřicí zařízení osadit a zajistit proti neoprávněné manipulaci a provádět pravidelné odečty naměřených hodnot, odběratel tepelné energie je povinen to umožnit. Zjistí-li odběratel tepelné energie porušení měřicího zařízení nebo jeho zajištění, je povinen to neprodleně oznámit dodavateli tepelné energie.</p> <p>§ 7 zákon o hospodaření energií:</p> <p>(4) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek nebo v případě, že společenství vlastníků jednotek nevzniklo, správce jsou dále povinni</p> <p>...</p> <p>d) vybavit fyzickým nebo právnickým osobám, jež nakupují teplo, chlad nebo teplou vodu pro své vlastní konečné užití (dále jen „konečný zákazník“), vnitřní tepelná zařízení budov stanovenými měřidly podle zákona o metrologii; konečný zákazník má právo na instalaci těchto měřidel a zároveň je povinen umožnit jejich instalaci, údržbu a kontrolu,</p>
<p>2. Pokud jsou do budovy vytápění, chlazení nebo teplá užitková voda zajišťovány z ústředního zdroje zásobujícího více budov nebo ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nainstaluje se měřič na výměník tepla nebo do odběrného místa.</p>	<p>§ 78 energetický zákon:</p> <p>(5) Odběratel tepelné energie je v případech společné dodávky tepelné energie do více odběrných míst povinen poskytnout dodavateli tepelné energie údaje ze stanovených měřidel podle zákona o metrologii nebo údaje ze zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění a další údaje potřebné pro rozdělování nákladů na vytápění a dodávku teplé vody.</p>

Článek 9b: Dílčí měření a rozdělení nákladů na vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu

1. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla či chlazení nebo teplé užitkové vody u každé ucelené části budovy, pokud je to technicky proveditelné a nákladově efektivní z hlediska přiměřenosti ve vztahu k potenciálním úsporám energie.

Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření spotřeby tepla v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V tom případě lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní obecná kritéria, metodiky nebo postupy pro stanovení technické neproveditelnosti a nákladové neefektivity.

§ 7 zákon o hospodaření energií:

(4) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek nebo v případě, že společenství vlastníků jednotek nevzniklo, správce jsou dále povinni

...

e) vybavit, v případě bytových domů a víceúčelových staveb s dodávkou tepla nebo chladu ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo s ústředním vytápěním nebo chlazením anebo společnou přípravou teplé vody každý byt a nebytový prostor přístroji registrujícími dodávku tepelné energie, kterými jsou stanovená měřidla podle zákona o metrologii anebo zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění, v rozsahu a způsobem podle prováděcího právního předpisu; vlastníci a uživatelé bytů nebo nebytových prostor jsou povinni na základě výzvy vlastníka budovy, společenství vlastníků jednotek nebo v případě, že společenství vlastníků jednotek nevzniklo, správce umožnit instalaci, údržbu a kontrolu těchto přístrojů.

(10) Požadavky podle odstavce 4 písm. e) nemusí být splněny v případě

a) budov, kde je instalován sálavý systém vytápění s konstrukcí podlahového, stropního nebo stěnového vytápění a existují technické překážky k instalaci a vhodnému používání přístrojů registrujících dodávku tepelné energie nebo regulujících takový systém vytápění,

b) budov, kde je instalováno ústřední vytápění ze zdroje tepelné energie s násypným kotlem na tuhá paliva, a to za podmínky, že není instalována regulace podle zvláštního právního předpisu,

c) víceúčelových staveb, kde jednotlivé využívané prostory nejsou od sebe ani od společných prostor budovy uzavřeny pevnou stavební konstrukcí, která by pro potřeby vytápění jednotlivé prostory uživatelů vymezovala a tím omezovala dodávku tepelné energie pouze do vymezeného prostoru, nebo kde je v budově instalováno několik technických systémů budovy,

d) budov, kdy ukazatel energetické náročnosti budovy celkové dodané energie nebo primární energie z neobnovitelných zdrojů energie je zařazen do klasifikační třídy mimořádně úsporná podle zvláštního právního předpisu.

Článek 9b: Dílčí měření a rozdělení nákladů na vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu

<p>2. V nových budovách s více bytovými jednotkami a v obytných částech nových víceúčelových budov, které jsou vybaveny ústředním ohřevem teplé užitkové vody nebo jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění, musí být bez ohledu na odst. 1 první pododstavec poskytnuty individuální měřiče pro měření spotřeby teplé užitkové vody.</p>	<p>Snaha o podchyčení do stavební legislativy.</p>
<p>3. Členské státy v zájmu zajištění transparentnosti a přesnosti započítávání individuální spotřeby zajistí zavedení transparentních a veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na vytápění, chlazení a spotřebu teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelových budovách, které jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nebo v nichž převažují systémy vlastního společného vytápění nebo chlazení. Tato pravidla podle potřeby obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na energii využitou:</p> <ul style="list-style-type: none">a) jako teplá užitková voda;b) jako teplo vyzařované ze zařízení v budově a k vytápění společných prostor v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory;c) k vytápění nebo chlazení bytů.	<p>Vyhláška č. 269/2015 Sb., o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům.</p> <p>!!! chlad – problematické !!!</p>

Článek 9c: Požadavek dálkového odečtu

<p>1. Pro účely článků 9a a 9b musí být měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění nainstalované po 25. říjnu 2020 dálkově odečitatelné. Podmínky technické proveditelnosti a nákladové efektivnosti stanovené v čl. 9b odst. 1 nadále platí.</p>	<p>§ 78 energetický zákon:</p> <p>(6) Instalované měřicí zařízení musí umožňovat provedení odečtu naměřených hodnot bez nutnosti přístupu k měřicímu zařízení (dále jen „měřicí zařízení s dálkovým přenosem údajů“).</p> <p>§ 7 zákon o hospodaření energie:</p> <p>(11) Veškerá stanovená měřidla a přístroje registrující dodávku tepelné energie podle odstavce 4 písm. d) nebo e) instalovaná po účinnosti tohoto zákona musí být dálkově odečitatelnými stanovenými měřidly a dálkově odečitatelnými přístroji registrujícími dodávku tepelné energie v rozsahu a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.</p>
<p>2. Měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, které již byly nainstalovány, ale nejsou dálkově odečitatelné, musí být vybaveny možností dálkového odečítání, nebo nahrazeny dálkově odečitatelnými přístroji do 1. ledna 2027, pokud dotčený členský stát neprokáže, že to není nákladově efektivní.</p>	<p>§ 78 energetický zákon:</p> <p>(7) Dodavatel tepelné energie je povinen zajistit, aby dodávka tepelné energie byla měřena pouze měřicím zařízením s dálkovým přenosem údajů. (Účinnost 1. 1. 2027)</p> <p>§ 7 zákon o hospodaření energie:</p> <p>(11) ... Veškerá stávající místa osazená stanovenými měřidly nebo přístroji registrujícími dodávku tepelné energie podle odstavce 4 písm. d) nebo e) musí být osazena dálkově odečitatelnými stanovenými měřidly nebo dálkově odečitatelnými přístroji registrujícími dodávku tepelné energie do 1. ledna 2027 v rozsahu a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.</p>

PŘÍLOHA VIIa - Minimální požadavky na informace o vyúčtování a o spotřebě pro vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu

<p>1. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění</p> <p>Aby koneční uživatelé mohli regulovat svou spotřebu energie, provádí se vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou ročně.</p>	<p>Vyhláška č. 209/2021 Sb.</p>
<p>2. Minimální četnost informací o vyúčtování nebo spotřebě</p> <p>Ode dne 25. října 2020 jsou v konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za čtvrt roku na vyžádání nebo pokud si koneční zákazníci zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a v ostatních případech dvakrát ročně.</p> <p>Od 1. ledna 2022 jsou konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za měsíc. Mohou být zpřístupněny také prostřednictvím internetu a aktualizovány tak často, jak to měřicí zařízení a používané systémy umožňují. Vytápění a chlazení mohou být z této povinnosti mimo otopné/chladicí období vyjmuty.</p>	<p>Nutná novela:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhláška č. 209/2021 Sb. • Zákona č. 67/2013 Sb.
<p>3. Minimální informace obsažené ve vyúčtování</p> <p>Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé měli ve svých vyúčtováních, jsou-li založena na skutečné spotřebě nebo odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, k dispozici v jasné a srozumitelné podobě tyto informace:</p> <p>a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie nebo celkové náklady na vytápění a odečty indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění;</p> <p>b) informace o použité skladbě zdrojů energie a souvisejících ročních emisích skleníkových plynů, a to i pro konečné uživatele napojené na dálkové vytápění nebo dálkové chlazení, a popis jednotlivých uplatňovaných daní, poplatků a sazeb. Členské státy mohou omezit rozsah požadavku na poskytování informací o emisích skleníkových plynů tak, aby zahrnovaly pouze dodávky ze soustav dálkového vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW;</p> <p>c) srovnání aktuální spotřeby energie konečných uživatelů se spotřebou na vytápění a chlazení za stejné období předchozího roku, v grafické podobě, opravené o klimatický korekční faktor;</p> <p>d) kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o spotřebičích energie;</p> <p>e) informace o souvisejících postupech pro podávání stížností, mediačních službách nebo mechanismech alternativního řešení sporů, podle práva jednotlivých členských států;</p> <p>f) srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem stejné uživatelské kategorie. V případě elektronických vyúčtování lze místo toho tato srovnání zveřejnit na internetových stránkách a odkázat na ně v těchto vyúčtováních.</p> <p>Vyúčtování, která se nezakládají na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, musí obsahovat jasné a srozumitelné vysvětlení toho, jak byla částka uvedená ve vyúčtování vypočtena, a alespoň informace uvedené v písmenech d) a e).</p>	<p>Vůči zákazníkovi transponováno vyhláškou č. 209/2021 Sb.</p> <p>Vůči spotřebiteli – bytu vyhláškou č. 376/2021 Sb. (novela vyhlášky č. 269/2015 Sb.)</p>

JAK DÁL?

AUTOMATIZACE DIGITALIZACE

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Hana Schvarczová
Odbor energetické účinnosti a úspor
MPO